

Samferdselsdepartementet
Postboks 8110 Dep
0030 Oslo

Høring – utkast til lov om tilrettelegging for utbygging av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon

Det vises til høringsbrev av 03.06.2016 hvor Samferdselsdepartementet sender på høring forslag til lov om tilrettelegging for utbygging av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon. Forslaget vil gjennomføre Europaparlamentets- og rådsdirektiv 2014/61/EU av 15. mai 2014, med tiltak for å redusere kostnadene ved etablering av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon, i norsk rett. Med høyhastighetsnett menes bredbånd som kan tilby en hastighet på minst 30 Mbit/s nedstrøms. Direktivet er aktuelt for innlemming i EØS-avtalen.

Forslagene gjelder blant annet:

- Tilgang til eksisterende fysisk infrastruktur - tiltak for å sikre rettigheter og plikter for tilgang til og felles utnyttelse av eksisterende fysiske infrastrukturer av ulike typer, med sikte på en mer effektiv og kostnadseffektiv utbygging av høyhastighetsnett.
- Samordning av bygge- og anleggsarbeider - tiltak med formål å sikre utbyggere av høyhastighetsnett rettigheter til å ta del i planlagte bygge- og anleggsprosjekter.
- Åpenhet og innsyn - tiltak for å sikre utbyggere av høyhastighetsnett informasjon om hvilke fysiske infrastrukturer som finnes, samt hvilke bygge- og anleggsarbeider som planlegges iverksatt.
- Infrastruktur i bygninger - tiltak som skal sikre at nye bygninger, og bygninger som gjennomgår renovering, klargjøres for høyhastighetsnett.
- Bestemmelser om tvisteløsningsorgan og sentral informasjonstjeneste.

Energi Norge er en interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for norsk kraftnæring, som er tilknyttet NHO. Vi representerer ca. 280 bedrifter som produserer, transporterer og selger strøm og varme. Energi Norge representerer gjennom sine medlemsbedrifter nesten all norsk kraftproduksjon, 95 % av kraftkundene og over 90 % av nettkundene. Næringen er en betydelig aktør når det gjelder legging av infrastruktur i og over bakken, og rammebetingelsene for legging av infrastruktur er svært viktig for våre medlemmer og ikke minst våre slutt kunder som må dekke kostnadene.

Hovedbudskap

IKT og bredbånd er en nøkkel til framtidig velferd og vekst i Norge. Digitalisering bidrar til innovasjon og verdiskaping i alle sektorer. Både næringsliv, offentlig forvaltning og husstander er avhengig av tilgang til velfungerende bredbåndstjenester, noe som igjen krever god mobil- og bredbåndsdekning.

I Norge er det liten eller ingen koordinering via lov eller forskrift når det gjelder utbygging av nødvendig infrastruktur. En bedre koordinering, både når det gjelder rettigheter til framføring og samarbeid mellom infrastruktureierne kan gi store innsparinger når det gjelder kostnader til planlegging og utførelse.

Dette er noe av intensjonen i dette lovforslaget. Det er Energi Norge er positiv til – men det fokuserer kun på å tilrettelegge for en mer effektiv fremføring av fibernett. Det er behov for felles regler som fremmer all utbygging av infrastruktur, slik at en unngår sektorvis lovgivning.

I kapittel 7.1 omtales såkalt resiprositet, dvs. at artikkel 3 åpner for at tilbydere av elektronisk kommunikasjonsnett kan pålegges å gi tilgang til deres infrastruktur med henblikk på etablering av annen infrastruktur. Dette er et viktig punkt for våre medlemmer; mange legger fiber for å kunne styre viktig infrastruktur – men benytter kanskje bare deler av kapasiteten. Det kan være hensiktsmessig å kunne kreve tilgang til rør hvor det ligger fiber og samtidig er plass til en strømkabel, særlig ved kryssing av trafikkerte veier. Kapittel 7.2 sier at trekkør er omfattet av direktivet, men kan kapitlene forstås slik at nettilbydere kan kreve tilgang til "våre" rør – men ikke vise versa? I tillegg legges det mange steder strømkabler hvor fiber er integrert i kabelen, noe som kanskje kunne vært mer utbredt. Energi Norge er derfor skuffet over at myndighetene ikke har tatt seg tid til å utrede dette i forbindelse med høringen av bredbåndsdirektivet.

Energi Norge støtter hovedintensjonen i høringen når det gjelder tilgang til eksisterende fysisk infrastruktur, men unntak av fiber/bredbånd/fysisk infrastruktur som benyttes til drift av nettet som en del av samfunnets kritiske infrastruktur. Samordning av bygge- og anleggsarbeider, økt åpenhet og innsyn vil være positivt. Etablering av sentral informasjonstjeneste er også positivt, gitt innspillene nedenfor.

Kommentarer til spesifikke temaer:

§ 1. Formål

Det er positivt at departementet er opptatt av rammevilkårene for utbyggere av teknisk infrastruktur og at man ønsker å bidra til at utbyggingen kan gjøres på en kostnadseffektiv måte. Sett fra våre nettselskap fremstår imidlertid dette lovutkastet å være i kontrast til de utfordringene nettselskapene møter når vi skal fremføre nettanlegg i veggrunn og som omfattes av forskriften til veglovens § 32. Denne forskriften er i all hovedsak utformet for å imøtekomme vegholders interesser. Energi Norges medlemmer skulle ønske seg et noe mer balansert lov og regelverk også når det gjelder fremføring av denne type infrastruktur.

Forslag til endring i § 1:

.....passiv infrastruktur (som trekkerør, kanaler, kulverter m.v.) og bygge- og anleggsarbeider. I tillegg bør det angis i formålsparagrafen at veggrunn ikke er omfattet av begrepet infrastruktur i denne loven (endringer er understreket).

§ 5 Definisjoner

Hva som er å anse som «bygge- og anleggsarbeider som helt eller delvis er finansiert med offentlige midler», jfr. § 10, er nærmere omtalt i høringsnotatet. Vi foreslår at det inntas en nærmere definisjon av dette i § 5.

I § 5 nr. 2 er verken luftlinjer eller kabler nevnt. Det er dermed uklarhet i forslaget om disse elementene er omfattet, jfr. også at ledningsspenn i luft nevnes i kommentarene til § 2 i høringsnotatet, som omfattet (som kjent benyttes mange ledningsspenn til fremføring av fiber som Fellesføring). I samme kommentar angis at kabler i grunn ikke er omfattet. Både kabler og linjer kan inneholde «rørelement» innvendig (OPGV), som det i teorien kan trekkes/blåses fiber gjennom. Linjer kan også brukes til å spinne fiber på. Vi ber om en avklaring på dette.

§ 7 Tilgang til eksisterende fysisk infrastruktur

Bestemmelsen skal sikre utbyggere av høyhastighetsnett tilgang til egnede fysiske infrastrukturer som allerede eksisterer i et område, noe som i utgangspunktet er positivt. Samtidig pålegger nettilbyder å imøtekomme enhver rimelig anmodning om tilgang til fysisk infrastruktur for utbygging av høyhastighetsnett fra tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett.

Mange av våre nettselskaper har egen fiber/fysisk infrastruktur som i utgangspunktet er for drift av strømmettet, men hvor det kan være ledig kapasitet. Gjelder kravet om tilgang også her – eller faller det

utenom da det benyttes til styring av kritisk infrastruktur? Se for øvrig drøfting under § 12, Unntak fra plikt til å gi informasjon. På dette området er høringsdokumentet uklart. I tillegg er det i dag sikkerhetsforskrifter som tilsier at adgang til elverkenes anlegg skal begrenses. Det forutsettes at dagens forskrifter mht. sikkerhet ved fysisk tilgang til infrastrukturanlegg fortsatt blir gjeldende. Avslag om tilgang vil da kunne begrunnes med kritisk infrastruktur. Ingen andre enn de som er autorisert for å jobbe på nettselskapenes anlegg skal gis adgang for å utføre arbeid.

Våre medlemmer har i dag Fellesføringsavtale med Telenor og andre bredbåndsselskaper for bruk av våre master/stolper for fremføring av fiber. Dette fungerer godt, men gir også utfordringer. Det er her viktig at nettselskapet har klare og presise bestemmelser. I dag tillater forskriftene at et stort antall deltakere kan strekke på samme masterekke. Medieoppslag i den senere tid tilsier at det kanskje bør komme klarere og strengere bestemmelser for fortsatt å kunne benytte fellesføring i luft. Det er også viktig at etablering av fiber/bredbånd gjør at drift og vedlikehold samt reinvestering og ombygging av strømmettet får forhøyet kostnad pga. fellesføringsanlegg. Ved innføring av direktivet bør det være slik at når en aktør har etablert fiber/bredbånd som fellesføring, kan/skal andre aktører fritt kunne leie seg inn på deres nett. Det vil kunne gi færre fellesføringer i samme masterekke.

Utvidet bruk av eksisterende master og stolper til fremføring av fiberkabler vil medføre estetisk forverrede forhold. Dette vil gi et økt press for kabling av luftledninger og dermed påføre nettselskapene kostnader. Mange fellesføringer øker også belastningen på masterekka – noe som gjør den mer utsatt for brekkasje ved uvær og storm.

Vilkår og pris er et tema hvor nettilbyder og tilbyder av elektronisk kommunikasjon vil kunne ha ulik oppfatning av hva som er rettfærdige og rimelige vilkår. Ved siden av å måtte vurdere kriterier som fremkommer i paragrafens 3. ledd, vil prisspørsmålet være et tema som kan medføre betydelig tids- og ressursbruk. I situasjoner hvor det kreves forhandlinger mellom partene vil den lovpålagte saksbehandlingsfristen på 2 måneder være knapp.

- Vi ber om at departementet i forbindelse med utarbeidelse av forskrift til loven, vurdere å gi en nærmere regulering av hva som er å anse som rettfærdige og rimelige vilkår og betingelser. Dette vil lette arbeidet for nettilbyderne, lette søknadsprosessen for utbyggerne av høyhastighetsnett og avlaste tvisteløsningsorganet.
- Vi ønsker klargjort at den pris som kan kreves, inkluderer de faktiske kostnadene med å foreta en konkret avgjørelse om omsøkt tilgang er teknisk egnet, om det foreligger plassbegrensinger, om det foreligger risiko for vesentlige forstyrrelser mv.

Paragrafen angir 6 kriterier for eventuelt avslag. Det kan også være andre relevante kriterier for avslag, for eksempel:

- I situasjoner der nettilbyder disponerer trekkerør med større dimensjoner enn 110 mm vil en etablering av ett sett fiberkabel innebære at trekkerøret i liten grad blir utnyttet. Samfunnsøkonomisk vil det være bedre at trekkerøret blir brukt til infrastruktur som i større grad nyttiggjør seg den ledige kapasiteten.
- Dersom det foreligger kjente planer som innebærer at nettilbyder har egne behov for den passive infrastrukturen, bør dette være relevant kriterium for avslag.
- Ledig kapasitet i nettselskapets sin egen "passive" infrastruktur (trekkerør, kanaler/kulverter) er en verdifull ressurs for nettselskapet. Selv om man ikke har konkrete planer for bruk av denne er det ofte ønskelig å reservere denne for mulig fremtidig bruk. Reservasjonen kan være knyttet til:
  - Unngå sperrefrister for graving i offentlig vei
  - Beredskap ved utfall
  - Økt effektbehov i et område hvor det er vanskelig å finne føringsveier
  - Omlegging av last for å gjennomføre prosjekter.

Saklig begrunnede avslag knyttet til egen fremtidig bruk bør også kunne være et relevant kriterium for avslag.

Vi ber om at oppstillingen av kriterier for avslag utvides med følgende nye punkt:

- Samfunnmessig dårlig utnyttelse av infrastrukturen (for eksempel bruk av 160 mm trekkerør til ett fibersett)
- Nettilbyders egne konkrete behov knyttet til gjennomføring av reguleringsplaner
- Nettilbyders egne behov knyttet til fremtidig bruk av infrastrukturen

§ 8 Tilgang til informasjon om eksisterende fysisk infrastruktur

Energi Norge ønsker å gjøre oppmerksom på at kvaliteten på informasjonen om den fysiske infrastrukturen er sterkt varierende, det gjelder særlig informasjon om ledige rør i grunnen. Dårlig kvalitet kan både innebære manglende fullstendighet i dataene, dårlig geografisk nøyaktighet og mangelfull eller feil egenskapsinformasjon.

For å unngå tidkrevende saksbehandling knyttet til utlevering av informasjon om eksisterende fysisk infrastruktur, er det viktig at det snarest mulig etableres en sentral informasjonstjeneste, ref. §§ 11, 20 og 21.

§ 9 Befaring

Dersom det i utstrakt grad etterspørres befaringer vil det medføre tidsbruk og kostnader. Nettselskapet forutsetter at kostnadene med befaringer kan «bakes inn i» pris og vilkår ref. § 7.

§ 10 Samordning av bygge- og anleggsarbeider

Samordning av bygge- og anleggsarbeider vil kunne redusere kostnadene for fremføring av infrastruktur. Samtidig har de fleste nettselskapene normalt en langsiktig planlegging, hvor investerings- og reinvesteringsplaner legges for de neste 5-10 årene, mens bredbånds-aktører ofte har en mye kortere planleggingshorisont. Dette vil kunne gi utfordringer ved samordning i praksis.

I Norge har vi i dag flere utenomrettslige løsninger, spesielt i de større byene, som håndterer flere av direktivets formål. Det er i dag varierende krav til informasjonsdeling og koordinering og samordning av gravearbeider i ulike kommuner. Det er ingen fastlagte sentrale krav til hvordan dette skal skje, men i enkelte kommuner er det utviklet egne løsninger på frivillig basis, som for eksempel:

- KGrav (en løsning for koordinering og samordning av planer for graving) i Oslo, Asker, Bærum, Lørenskog, Drammen, Trondheim og Tromsø kommune
- Graveklubben i Bergen
- Graveklubben i Stavanger

Dette er ordninger som fungerer godt, og som bør utvides – regionalt eller nasjonalt, med tydeligere krav om koordinering, tidsfrister og hvilken informasjon som skal deles. Samtidig er det ikke gitt at så omfattende løsninger passer i mer grisgrendte strøk; hvor strøm og bredbånd i stor grad fordeles via master og hvor graving mer er unntakstilfellene.

Av forslaget til § 10, 2. ledd fremgår det at uenighet/tvist om «kostnadsfordelingen i forbindelse med samordningen» kan bringes inn for tvisteløsningsorganet til avgjørelse. Det fremgår ikke i den øvrige lovteksten, eller i høringsnotatet, hva som skal være det nærmere grunnlaget for avgjørelsen av en slik kostnadsfordeling. Det eksisterer i dag ingen rettslig regulering av dette spørsmålet.

Kostnadsfordelingen i såkalte fellesføringsprosjekt er ofte et grunnlag for mye diskusjon og konflikter mellom partene som deltar. Partene har ulikt syn på hvilke kostnader – og hvilken andel av disse – i et prosjektet de skal være med å dekke. Dersom tvisteløsningsorganet skal ha kompetanse til å avgjøre disse spørsmålene, så må det etableres regler som organet skal basere sin avgjørelse på.

§ 11 Informasjon om planlagte bygge- og anleggsarbeider og § 12 Unntak fra plikt til å gi informasjon, samordning og adgang til befaring

§§ 11 og 12 må sees i sammenheng og uttalelsen gjelder begge paragrafer. Plikten til samordning av og informasjon om planlagte bygge- og anleggsarbeider gjelder ikke for arbeider av begrenset økonomisk verdi, størrelse og varighet, eller når kritisk nasjonal infrastruktur berøres. Hverken lovforslaget eller merknadene til loven angir konkrete terskler for hva som er unntatt fra plikten til å gi informasjon. Dette kan bidra til ulike tolkninger hos nettilbyder og tilbyder av elektronisk informasjon og dermed skape unødvendig «støy» og diskusjoner.

En betydelig del av nettselskapets antall saker er kunde-initierte saker som innebærer nettilknytning av en eller et begrenset antall kunder. Slike saker har en kort planleggings- og gjennomføringshorisont, og de fysiske anleggsarbeidene dreier seg ofte om korte strekninger. Det forutsettes at små kunde-initierte saker med kort planleggings- og gjennomføringshorisont unntas informasjons- og samordningsplikten.

Som beskrevet, kan nettilbyder begrense tilgang til fysisk infrastruktur hvis dette er nødvendig av hensyn til nettsikkerhet og nasjonale sikkerhetsinteresser. Det vises til forslag i sikkerhetslovens §3 første ledd nytt nr. 21, som etter vår oppfatning definerer strømmettet som kritisk infrastruktur. Fiber/bredbånd eller fysisk infrastruktur eid av våre nettselskaper og som benyttes til drift av nettet, faller derfor også under definisjonen av kritisk infrastruktur. I kapittel 10 i høringsdokumentet skal kravene til sikkerhet fortsatt være høye, noe som i mange tilfeller gir grunnlag for å nekte tilgang. Det er vi enige i.

Det presiseres også i samme kapittel at sikkerhetskrav som følger av annen lov eller forskrift, har forrang ved motstrid med denne lov. OED og NVE har ansvaret for beredskapen i norsk kraftforsyning. NVE er delegert forvaltningsansvaret og utøver dette gjennom forskrifter, tilsyn og veiledning av bransjen. IKT-sikkerhet er således en integrert del av bransjens beredskapsansvar, regulert av NVE. Det er etter vårt skjønn viktig at det ikke skapes uklarhet og kompetansestrid mellom ulike etater i tilknytning til beredskap, herunder IKT-sikkerhet og -beredskap i kraftforsyningen. I denne sammenheng er det etter vårt skjønn viktig med en tett dialog med andre særlig relevante sektormyndigheter, som DSB, NKOM, NSM og PST.

§ 15 Bestemmelser om tvisteløsningsorgan

Energi Norge ser det som naturlig av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet blir tvisteløsningsorgan. Organet skal nedsette en ekspertgruppe med deltagere fra berørte sektormyndigheter. Energi Norge mener at også ledningseiere må få delta i ekspertgruppen – hvor Energi Norge og Abelia/IKT Norge kan utpeke hver sin representant.

Det er uklart om tvisteløsningsnemndas vedtak kan tvangsgjennomføres. Denne uklarheten bør avklares.

§ 19 Tvangsmulkt

Det er åpenbart at nytten knyttet til gjennomføring av f.eks. en sentral informasjonstjeneste forsvinner dersom det blir frivillig hvem som støtter opp og melder inn iht. regelverket. Forutsatt at kravene til netteier er tydelige og gjennomførbare er sannsynligvis bruk av tvangsmulkt akseptabel.

§ 20 Sentral informasjonstjeneste

Energi Norge støtter forslaget om en sentral informasjonstjeneste. Vi mener at en sentral informasjonstjeneste vil være en fordel og forenkling både for nettselskapene som skal avlevere informasjon og bredbåndsaktørene som skal innhente informasjon.

Etablering av en sentral informasjonstjeneste forutsetter et mest mulig komplett informasjonsgrunnlag. Energi Norge kan vanskelig se for seg at avleveringen skal baseres på frivillighet og støtter således den lovpålagte avleveringsplikten. Det er samtidig viktig at det tas nødvendig hensyn til at informasjonsgrunnlaget har varierende kvalitet, slik at nettselskapene ikke påføres ansvar for feil og mangler ved informasjonsgrunnlaget. Det er en forutsetning at det brukes kvalitetskoding på nettelementene.

Energi Norge mener at de aller fleste informasjonselementene i en sentral informasjonstjeneste også vil inngå i et system for tilgang til informasjon om ledninger i grunnen. Antall informasjonstjenester og portaler bør begrenses og vi mener at det vil være hensiktsmessig å etablere et felles system for både sentral informasjonstjeneste og system for tilgang om ledninger i grunnen.

Energi Norge har ikke sterke synspunkter på hvor en slik tjeneste bør legges, vi mener imidlertid at vedkommende organ må inneha tilstrekkelig fagkunnskap om infrastrukturen og høy geodata-faglig kompetanse. Kostnader med drift av løsningen må være et moment som blir tillagt betydelig vekt når man skal avgjøre organisering og hvilket organ som skal ha ansvaret for informasjonstjenesten. Den (de) tekniske løsningene må designes slik at de kan konkurransesettes, dvs. at løsningen er leverandøruavhengig.

Ved uthenting av opplysninger fra den sentrale informasjonstjeneste må det fremgå at informasjon kan være/er unntatt offentlighet, jf. nettselskapenes plikter i forhold til Beredskapsforskriftens § 6-2.

I høringsnotatet har departementet angitt at det kan være aktuelt å gi kommunene oppgave som tjenesteleverandør til den sentrale informasjonstjenesten. På grunn av, etter vår mening, den inhabilitet som da foreligger, kan dette ikke være aktuelt. Kommunen er en nettilbyder, da de er eiere av fysisk infrastruktur som master – gatelys, kummer (VA), rør (avløpsrør) osv. samt er veieier, grunneier og reguleringsmyndighet. Vår erfaring er at mange kommuner "sliter" med å holde de ulike rollene adskilt.

Den sentrale informasjonstjenesten skal blant annet gi opplysninger om «søknads- og tillatelsesprosedyrer». I § 21, er det lagt opp til at en skal gi den sentrale informasjonstjenesten opplysninger om infrastruktur. Det fremgår ikke av lovforslaget hvordan den sentrale informasjonstjenesten skal få tilgang til opplysningene om søknads- og tillatelsesprosedyrer. Det fremgår heller ikke at nettilbyderne (eller kommuner for byggesøknader) har noen plikt til å opplyse deres prosedyrer for behandling av søknader etter lovens § 7, 8, 9, 10 og 11, verken utad eller til den sentrale informasjonstjenesten. Det forefinnes heller ingen standard prosedyrer for dette som alle aktører/kommuner kan benytte. Har nettilbyderen eksempelvis plikt til å opprette web-kontaktpunkt (nettside/mailadresse ol) for henvendelser/søknader etter § § 7-11?

Samtidig er det presisert at søknads- og tillatelsesprosedyrer gjelder ved utbygging av høyhastighetsnett. Betyr det at det vil kunne være andre søknads- og tillatelsesprosedyrer for strømkabler i bakken, som ikke inngår i den sentrale informasjonstjenesten? Hvordan skal da koordinering og samordning skje? Dette må klargjøres.

§ 21 Plikt til å gi informasjon

Den foreslåtte plikten til å gi informasjon om allerede etablert fysisk infrastruktur fører til at en sentral informasjonstjeneste får vesentlig større nytteverdi enn om det ikke skal ha en slik plikt. Men selv om informasjonen finnes på elektronisk format er ikke samordning av slik informasjon uproblematisk. Dette arbeidet må følges opp med å få etablert standard for hva som er minimum nettinformasjon som bør være etablert i netteiers systemer, standard for innmåling, kvalitetskoding og ikke minst krav til utvekslingsformat.

Når det gjelder informasjon om tilgjengelig fysisk infrastruktur, er bildet noe mer nyansert. Mens nettselskapenes linjer er å anse som åpen informasjon, har myndighetene (NVE) lagt klare begrensninger på kabler i bakken. Her kan ikke nettselskapene uten videre spre all informasjon til de som ønsker dette. Det må eventuelt etableres et system som fortsatt sikrer denne innsiktsbegrensningen forutsatt at gjeldende beredskapsforskrift ikke endres.

Departementet vurderer det slik at det kan være gode grunner til å pålegge netteierne en plikt til å gi informasjon om kablens posisjon (x,y og evt z-koordinater). Det er beregnet stor samfunnsnytte av at det foreligger slik dokumentasjon for infrastruktur i bakken. Slik informasjon har imidlertid både en forretningssensitiv og en samfunnsikkerhetsmessig side som må ivaretas, og vi forutsetter at Beredskapsforskriften legges til grunn i forhold til hvilken informasjon som kan gis.

Da må forpliktelsene og kravene til hver enkelt netteier være tydelige mht. innmåling og dokumentasjon, slik at arkivert posisjon på kabler kan oppgis. Regelverk verken for strømnnett eller for ekomnett (bredbånd) er oppdatert og tydelig på dette feltet. Det er som nevnt store mangler hos infrastruktureierne spesielt når det gjelder anlegg med z koordinat; kravet bør først og fremst gjelde nyanlegg – så bør det legges en plan om hvordan eksisterende anlegg kan registreres. Også x, y, z på nyanlegg kan være svært krevende, da det vil kreve fulldigitalisert nettinformasjonssystem – noe svært få nettselskap har. Vi frykter at departementet kan mislykkes i å få etablert et nyttig regime knyttet til ledninger i grunnen dersom det tas for lett på dette.

§ 26 Endringer i andre lover

I høringsdokumentet foreslår departementet også endringer i andre forskrifter, blant annet i Forskrift til veglovens § 32: Forslag til endring i forskrift 8. oktober 2013 nr.1212 om saksbehandling og ansvar ved legging og flytting av ledninger over, under og langs offentlig veg. Som en del av høringen foreslås ett nytt fjerde ledd i ovennevnte forskrifts § 4. Forslaget innebærer at vegmyndigheten skal avgjøre søknad om tillatelse til utbygging av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon innen fire måneder fra mottak av fullstendig søknad.

I utkastet til lov om tilrettelegging for utbygging av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon § 7 fremkommer at eventuelt avslag skal foreligge innen to måneder fra mottak av fullstendig tilgangsanmodning videre at anmodningen kan bringes inn for tvisteløsningsorganet for avgjørelse dersom nettilbyder avslår eller avtale ikke er inngått innen to måneder etter mottak av anmodning.

Energi Norge mener at en saksbehandlingstid på 4 måneder er lang tid dersom søknaden er fullstendig. Det synes rimelig at vegmyndigheten gis den samme frist for behandling som nettilbyder pålegges i saker etter § 7 i utkast til lov om tilrettelegging for utbygging av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon.

Avsluttende kommentarer

Energi Norge støtter hovedintensjonen i høringen når det gjelder tilgang til eksisterende fysisk infrastruktur, men unntak av fiber/bredbånd/fysisk infrastruktur som benyttes til drift av nettet som en del av samfunnets kritiske infrastruktur. Samordning av bygge- og anleggsarbeider, økt åpenhet og innsyn vil være positivt. Etablering av sentral informasjonstjeneste er også positivt, gitt innspillene ovenfor.

Vi deltar gjerne i den videre prosess for å konkretisere ønsker og krav, særlig til den sentrale informasjonstjenesten.

Vennlig hilsen
Energi Norge

Einar Westre
Direktør Nett og marked

Ulf Møller
Næringspolitisk rådgiver